

BOSNA I HERCEGOVINA
 FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
 KANTON SARAJEVO
 KANTONALNI SUD U SARAJEVU
 Broj: 65 0 Ps 759427 24 Pž 2
 Sarajevo, 11.06.2025 godine

Kantonalni sud u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Amele Selimović - Fazlagić, kao predsjednika vijeća, te sudija Jasmine Muratović i Elme Zorabdić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja D. S.p.A., Via della Concia 186, A. (VI), .. Italia, koga zastupa punomoćnik Ivan Tomić, advokat iz Mostara, protiv tuženog PREVENT CEE d.o.o. Sarajevo, ulica B. M. S. broj .., Sarajevo, koga zastupa punomoćnik Džemil Sabrihafizović, advokat iz Sarajeva, radi duga, vrijednost predmeta spora 1.311.265,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog podnijetoj protiv presude Općinskog suda u Sarajevu broj: 65 0 Ps 759427 23 Ps 2 od dana 26.07.2024 .godine, na sjednici vijeća održanoj dana 11.06.2025 godine donio je sljedeću:

P R E S U D U

Žalba se odbija kao neosnovana i presuda prvostepenog suda potvrđuje za dosuđeni iznos od 72.004,55 EUR, od 154.625,73 EUR, od 101.631,34 EUR, od 101.631,34 EUR, od 42.973,01 EUR i od 121.881,61 EUR-a dok se žalba uvažava u pogledu odluke o dosuđenim kamatama i u tom djelu prvostepena presuda se ukida i vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Ukida se i odluka o troškovima postupka.

Zahtjev tužitelja za naknadu troškova povodom odgovora na žalbu, odbija se kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom dužan je tuženi isplatiti tužitelju iznos od:

-173.839,72 EUR sa zateznom kamatom po stopi koju banke u mjestu ispunjenja plaćaju na devizne štedne uloge po viđenju počev od 28.3.2018 pa do isplate

-72. 004,55 EUR sa zateznom kamatom po stopi koju banke u mjestu ispunjenja plaćaju na devizne štedne uloge po viđenju počev od 28.3.2018 pa do isplate

-154.625,73 EUR sa zateznom kamatom po stopi koju banke u mjestu ispunjenja plaćaju na devizne štedne uloge po viđenju počev od 28.3.2018 pa do isplate

-101.631,34 EUR sa zateznom kamatom po stopi koju banke u mjestu ispunjenja plaćaju na devizne štedne uloge po viđenju počev od 30.4.2018 pa do isplate

-42.973,01 EUR sa zateznom kamatom po stopi koju banke u mjestu ispunjenja plaćaju na devizne štedne uloge po viđenju počev od 30.4.2018 pa do isplate

-121.881,61 EUR sa zateznom kamatom po stopi koju banke u mjestu ispunjenja plaćaju na devizne štedne uloge po viđenju počev od 30.4.2018 pa do isplate,

Odnosno odgovarajuću protuvrijednost u KM po kursu koji važi na dan plaćanja

kao i naknaditi mu troškove postupka u iznosu od 29.200,62 KM sa zakonskom, zateznom kamatom od dana pravosnažnosti presude, pa do isplate, a sve u roku od 30 dana.

Protiv prvostepene presude tuženi je blagovremeno izjavio žalbu kojom pobija prvostepenu presudu iz svih zakonskih razloga, propisanih članom 208.ZPP-a .

U žalbi se navodi, da je predmetni lanac poslovne saradnje uspostavila Grupacija Audi i da je utvrdila uvjete međusobnog poslovanja, tako da pojedini poslovni subjekti u okviru lanca, bez saglasnosti Grupacije Audi, kao vlasnika lanca, nisu mogli jednostrano mijenjati utvrđene uvjete (iskazom svjedoka A. M., jec dat koncept saradnje između parničnih strana i krajnjeg kupca (Audi), a avansno plaćanje nije bilo dogovoreno od strane Audija. Bio je utvrđeni način odloženog plaćanje do 25. dana u narednom mjesecu, nakon isporuke (iskazi

svjedoka A. M., i Z.F. U., da su svi komercijalni uslovi u lancu dobave definirani na početku projekta od strane vlasnika lanca Grupacije Audi), da je sud pogrešno smatrao da je avansnom isplatom koju je dana 20.02.2018. godine kao treće lice izvršila firma PREVENT DEV GmbH, tuženi faktički dao saglasnost na novi uvjet koji predviđa avansno plaćanje. Suprotno navedenom, tuženi ističe da je nakon uplate od 20.02.2018. godine, koju je izvršio PREVENT DEV, sa ciljem da se održi redovna dinamika isporuka robe unutar lanca, tuženi nastavio osporavati valjanost jednostrane izmjene uvjeta plaćanja koje je nametao tužitelj a nakon 20.02.2018. godine, tužitelj je dana 28.02.2018. godine, bez avansnog plaćanja, isporučio tuženom robu u vrijednosti od 173.333,57 EUR, čije plaćanje tužitelj traži tužbom u ovom postupku. Ni u ponovnom prvostepenom postupku, tužitelj nije dokazao činjenice iz kojih bi proizlazio zaključak da mu je tuženi protivpravnim postupanjem pričinio štetu, niti je dokazao visinu navodne štete niti je tuženi protivpravno postupao. Tuženi prigovora dokazanosti, da je tužitelj proizveo naručenu robu predstavljaju kopijom fotografije i iskaz koji je u ponovnom postupku dao svjedok N. T. da se ne može pouzdano utvrditi da je fotografija uopće snimljena u skladištu tužitelja niti vrijeme kada je snimak napravljen i da se radi o kopiji fotografije a da iskaz koji je svjedok N. T. dao, u ponovnom postupku na ročištu od 18.07.2024. godine, ne predstavlja dokaz kome se može pokloniti vjera, jer je svjedok uposlenik tužitelja i da to predstavlja okolnost koja čini upitnom nepristrasnost svjedoka, te da postoji razlika između prvog iskaza i drugog iskaza istog svjedoka jer nije logično postupanje tužitelja, ako prije uplate avansa, proizvede robu za koju zna da je ne može prodati drugom kupcu, ukoliko tuženi ne uplati avans i nakon toga preuzme robu. Prvostepeni sud, neosnovano smatra da je šteta nastupila u visini punih iznosa navedenih u fakturama tužitelja a nije cijenio da je tužitelj, znajući da mu tuženi nije platio i preuzeo robu po fakturama broj 458/E i 459/E od 28.02.2018. godine, mjesec dana nakon toga navodno pristupio proizvodnji nove količine robe za koju je ispostavio fakture broj 693/E, 694/E i 695/E od 30.03.2018. godine., U „dopunskom” iskazu, na ročištu od 18.07.2024. godine, svjedok N. T. je izričito izjavio da je nakon izmijenjenih uslova plaćanja tužitelj nastavio proizvodnju, jer je vjerovao da će PREVENT DEV platiti dugovanja Preventa BiH pa tužitelj sam snosi rizik za posljedice takve procjene. Ako je tužitelj proizveo robu koju nije mogao prodati drugim kupcima onda zadržavanjem robe na skladištu nije spriječio štetu, odnosno nije imao razloga da takvu robu ne isporuči tuženom, pa ako mu tuženi za isporučenu robu ne plati cijenu, tužitelj je u sudskom postupku mogao ostvariti to pravo. Pobijana odluka je nezakonita, nerazumljiva i neprovediva i u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje obaveze plaćanja zatezne kamate jer se iz obrazloženja ne može zaključiti iz kojih razloga i na osnovu kojih propisa je sud odredio rokove od kojih počinje teći zatezna kamata na iznose koje tuženi nije platio po fakturama broj 457/E, 458/E, 459/E, 693/E, 694/E i 695/E pa obaveza plaćanja kamate ne samo što nije pobijanom presudom određena, nego nije ni određiva te je nejasno na osnovu

kojeg je materijalnog prava je sud odredio obavezu i način plaćanja zatezne kamate. Smatra da je sud u konkretnom slučaju, morao primijeniti Konvenciju UN o međunarodnoj prodaji robe iz 1980. godine (Bečka konvencija), jer su i Italija i Bosna i Hercegovina države ugovornice navedene konvencije te ukazuje na stanovište Vrhovnog suda Federacije BiH zauzeto u Rješenju istog suda broj 58 0 Ps 128107 18 Rev od 16.01.2018. godine, te da sud nije mogao dati prvenstvo odredbama prava Republike Italije, nego je trebao primijeniti odredbe Bečke konvencije, a tek u slučaju ako se sporna pitanja odnose na materiju koja Bečkom konvencijom nije izričito riješena sud je mogao postupati po mjerodavnom pravu iz čl. 20. ZRSZ. Tuženi ukazuje da su sva pitanja iz konkretnog spora izričito regulirana Bečkom konvencijom. Sud odluku zasniva na čl. 1186 Civilnog zakona Italije i na čl. 122. st. 1 ZOO-a a niti jedna od odredbi, ne reguliše pravne institute koji su ključni za donošenje odluke u ovoj pravnoj stvari. U konkretnom slučaju, izmjena uvjeta plaćanja nije izvršena sporazumom strana, nego jednostranim postupkom tužitelja, pa tuženi ukazuje i na odredbe čl. 80. Bečke konvencije kojim je utvrđeno da se jedna strana ne može pozivati na neizvršenje druge strane, ako je to neizvršenje prouzrokovano njenom radnjom ili propustom, U ovom slučaju, tužitelj je neizvršenje prouzrokovao jednostranom i samovoljnom izmjenom uvjeta plaćanja zbog čega je odbio da tuženom isporuči robu u skladu sa načinom koji je bio utvrđen postojećim ugovorom, iako tuženi nije bio saglasan sa takvom izmjenom.

U odgovoru na žalbu tužitelj je izjavio da je žalba neosnovana, da tuženi priznaje samo djelomično tužbeni zahtjev (173.839,72 EUR tj. 340.725,86 KM ...) dok za preostali dio zahtjeva nudi argumentaciju koja nije prihvatljiva činjenično ni pravno. Predlaže da se žalba odbije i potvrdi prvostepena presuda uz naknadu troškova odgovora na žalbu.

Ispitujući prvostepenu presudu u granicama razloga navedenih u žalbi, kao i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu: ZPP) drugostepeni sud je donio odluku kao u izreci iz sljedećih razloga:

Žalba je djelimično osnovana.

U postupku koji je prethodio donošenju pobijane odluke sud je utvrdio;

- da su parnične stranke bile dio projekta Audi Q3, u kojem su tužitelj i tuženi su bili poddobavljači;

-da je finalni, krajnji kupac bila grupacija Audi koja je za potrebe opremanja interijera modela Audi Q3 autosjedalica, konstrukcije, presvlake i spužve dobavljala od poddobavljača Adient, koji je presvlake za autosjedišta dobavljao od tuženog;

-da je prvi kupac tuženog bio Adient kojem je tuženi isporučivao gotove komponente-presvlake;

-da je tuženi kao poddobavljač, vršio šivanje presvlaka za autosjedišta i za potrebe šivanja dobavljao kožne otkrojke od tužitelja;

-da su uslovi u lancu dobave bili definisani na početku projekta od strane krajnjeg kupca - vlasnika grupacije Audi, koji je postavljao pravila počev od koncepta naručivanja, načina plaćanja i logističkog koncepta za isporuku;

-da je u predmetnom lancu, nabavka vršena na način da je Audi distribuirao narudžbu Adient-u, Adient narudžbu prosljeđivao tuženom, a tuženi tužitelju;

¹ Službene novine Federacije BiH 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15.

- da se narudžba sastojala od fiksne obavezne narudžbe u smislu planiranja količina;
- da je u navedenom lancu dobave dogovoren način plaćanja za sve dobavljače i to sa krajnjim kupcem Audi, a da se plaćanje vršilo 25-tog naredni mjesec u odnosu na ispostavljenu fakturu;
- da se poslovna saradnja neprekidno odvijala slanjem narudžbenica sa detaljnim opisom robe i da je tuženi određivao cijenu naručene robe.

U 2018. godini došlo je do promjene uslova plaćanja od strane tužitelja, koji je uputio dopis tuženom 22.01.2018. godine te je obavijestio tuženog, da ukoliko ne primi uplatu bez odlaganja (po računima sa dospijecem 25.01. u iznosu od 411.765,19 Eur-a) isporuke tuženom neće potvrditi, a što će prisiliti tužitelja da izmjeni uslove plaćanja i da će novo plaćanje biti unaprijed prije svake nove isporuke.

Nakon izmjene termina plaćanja od 22.01.2018. godine, dana 20.02.2018. godine tužitelj je primio uplatu od 222.232,70 EUR od trećeg lica u ime tuženog, i po stavu suda tuženi je time potvrdio svoju saglasnost sa promijenjenom načinom plaćanja a tužitelj je odobrio tuženom utovar po prvom računu. Tuženi je nakon promijenjenih uslova plaćanja poslao tužitelju narudžbenice i nijednu nije stornirao niti je obavijestio tužitelja, da mu ne odgovaraju poslovni odnosi po izmijenjenom načinu plaćanja i time što je tužitelj izvršio promjenu u načinu plaćanja, nije promijenio cijenu naručene robe, a koju cijenu je sam tuženi označio u svojim narudžbenicama. Promjenom načina plaćanja tužitelj se osigurao da će robu koju je proizveo, a koju je tuženi naručio, tuženi i platiti tužitelju

Ocjenom materijalnih dokaza, iskaza saslušanih svjedoka, i nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke, sud nalazi utvrđenim da je tužitelj po predmetnim narudžbenicama izvršio proizvodnju robe i da se roba nalazi u skladištu tužitelja nakon izvršene proizvodnje. Za tužitelja je šteta nastala jer je za proizvodnju robe utrošio svoj materijal, radnu snagu i radno vrijeme. Između nastale štete tužitelju i propuštanja tuženog (neplaćanja naručene robe) postoji uzročno-posljedična veza, te je tuženi i obavezan tužitelju naknaditi štetu koju je tužitelj pretrpio, a time što je proizveo naručenu robu. Visina štete u iznosu naručene robe po narudžbenicama broj 458 u iznosu od 72.004,55 EUR, broj 459 u iznosu od 154.625,73 EUR, broj 693 u iznosu od 101.631,34 EUR, broj 694 u iznosu od 42.973,01 EUR i broj 695 u iznosu od 121.881,61 EUR. Predmetnu štetu tužitelj je pretrpio momentom dospijeca potraživanja koje je tužitelj imao od tuženog po naručenoj robi pa je sud cijeneći da iznosi po računima je ekvivalenta šteti koju je tužitelj pretrpio zbog propuštanja tuženog iz njihovog poslovnog odnosa je usvojio tužbeni zahtjev kao osnovan. Sud je obavezao tuženog da tužitelju isplati zatezne kamate po stopi koju banke u mjestu ispunjenja plaćaju na devizne štedne uloge po viđenju na dosuđeni iznos po računima kao dana nastanka štete pa sve do isplate. Odluku o troškovima postupka tužitelja sud je donio na osnovu čl. 383. i 386. stav 1. i 3. ZPP ukupno iznosi 29.200,62 KM, dok je u preostalom djelu odbijen zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka.

Odluka prvostepenog suda u pogledu dosuđenog iznosa naknade štete je pravilna i na zakonu zasnovana, a iz razloga datih u prvostepenoj presudi koje ovaj sud prihvata pravilnim.

Ocjenom navoda žalbe, te stanja spisa nesporno proizilazi, da su parnične stranke bile učesnice u snabdjevačkom lancu poslovne grupe AUDI za potrebe opremanja interijera modela Audi Q3 autosjedalica, konstrukcije, presvlake i spužve a da je tuženi kao

poddobavljač u navedenom lancu dobave, vršio šivanje presvlaka za autosjedišta a za potrebe šivanja dobavljač je kožne otkrojke od tužitelja, koji je proizvođač kože i kožnih otkrojaka koje je tuženom dostavljao za šivanje presvlaka.

U konkretnom poslovnom aranžmanu, tužitelja i tuženog, pravilo je bilo da se između učesnika u predmetnom poslovnom aranžmanu vrši odgođeno plaćanje 25-tog naredni mjesec u odnosu na ispostavljenu fakturu, što znači plaćanje u određenom roku nakon isporuke robe, što je bilo u primjeni od 2010. godine pa do februara mjeseca 2018. godine, kada tužitelj mijenja uobičajene uslove plaćanja, tako što je isporuke naručene robe uslovio isplatom avansa u iznosu od 100% fakturisane cijene.

Dopisom od dana 22.01.2018. godine tužitelj je obavijestio tuženog da ukoliko ne primi uplatu od tuženog bez odlaganja (po računima s dospijecem 25.01. u iznosu od 411.765,19 Eur-a) do dana 25.01.2018 godine da od 26.01.2018 godine isporuke tuženom neće potvrditi, a što će prisiliti tužitelja da izmjeni uslove plaćanja i da će novo plaćanje biti unaprijed, prije svake nove isporuke.

Dana 20.02.2018. godine, tužitelj je primio uplatu od 222.232,70 EUR od trećeg lica u ime tuženog (nakon 26.01.2018 godine) i nakon toga izvršio isporuku robe u vrijednosti od 177.000,00 EUR i na taj način je tuženi faktički prihvatio izmjene uslova plaćanja.

Razlozi izmjene uslova načina plaćanja u iskazu je pojasnio svjedok tužitelja N. T. jer je u momentu izmjene uslova plaćanja tuženi imao dug prema tužitelju od preko 400.000 € te nije nudio garanciju, da će njegova dugovanja biti izmirena a što je razlog da je došlo do izmjene dotadašnjeg plaćanja. Iskazom je navedeno da je u hitnim slučajevima Prevent DEV što je učinio i u 2018. godini, plaćao za Prevent BiH. Nakon izmjene uslova nastavljena je proizvodnja izrade kožnih otkrajaka, na osnovu narudžbe Preventa BiH sa specifikacijom robe te je tuženi platio i jednu fakturu avansnim plaćanjem. Proizvedena roba po narudžbenicama u visini vrijednosti iz utuženih faktura, osim prve fakture se nalazi se u Italiji kod tužitelja na raspolaganju tuženom i čeka avansno plaćanje njene cijene.

Prigovor žalbe da tuženi nije prihvatio izmjenu načina plaćanja suprotno je podacima spisa te činjenici, da je tuženi slanjem narudžbenica nakon izmjene uslova načina plaćanja od dana 30.01.2018. godine, broj ST-6-2018, od 06.02.2018. godine broj ST-7-2018, od 13.02.2018. godine broj ST-8-2018, od 20.02.2018. godine broj ST-9-2018, od 06.03.2018. godine broj ST-11-2018, od 14.03.2018. godine broj ST-12-2018, te e-mail korespondencija između parničnih stranaka od 22.01.2018. godine, 20.02.2018. godine, 01.03.2018. godine, 28.03.2018. godine i od 05.04.2018. godine, prećutno se saglasio sa izmijenjenim uslovima načina plaćanja kako to pravilno zaključuje i prvostepeni sud.

Na takav zaključak suda nisu od uticaja žalbeni prigovori da se tuženi izričito protivio promjeni načina plaćanja i da su narudžbenice trebale biti plaćene po ranijim uslovima plaćanja jer takvi navodi ne proizilaze utvrđenim iz sadržaja provedenih dokaza.

U ovom sporu tužitelj traži isplatu duga (po prvom računu) i naknadu štete(po preostalim računima) u visini vrijednosti faktura a shodno specifikaciji iz narudžbenica tuženog i to;

- prema fakturi broj 457. od 28.02.2018 iznos od 177 333,57 EUR,
- prema fakturi broj 458 od 28.02.2018 iznos od 72 004,55 EUR,
- prema fakturi broj 459 od 28.02.2018 iznos od 154.625,73 EUR,
- prema fakturi broj 693 od 30.03.2018 iznos od 101.631,34 EUR,
- prema fakturi broj 694 od 30.03.2018 iznos od 42.973,01 EUR,

-prema fakturi broj 695 od 30.03.2018 iznos od 121.881,61 EUR.

Činjenica je, da roba po fakturama 458-E, 459-E, 693-E, 694-E i 695-E a što je potvrdio u izjavi vještak ekonomske struke, nije uvezena u BiH prema dokumentaciji UIO dok je tuženi preuzeo robu po fakturi br 457/E, jer je platio jedan dio a da neplaćeni iznos po toj fakturi iznosi 340.725,86 KM tj. 173 839,72 EUR pa postojanje visine tog duga tuženi ne osporava platiti, niti žalbom prigovara odluci prvostepenog suda o dusuđenju tog iznosa tužitelja. Navedni iznos duga po računu broj 457. od 28.02.2018.godine na iznos od 177 333,57 EUR, je evedentiran kao dug u knjigovodstvenoj evidenciji tuženog.

Slijedom utvrđene činjenice, da roba po preostalim pet (5) računa nije preuzeta od tuženog jer tužitelj nije dao saglasnost za njeno preuzimanje obzirom da tuženi nije platio cijenu za istu a kako je ona proizvedena i nalazi se uskladištena to tužitelj traži da mu tuženi naknadi štetu u visini vrijednosti. Činjenica je, tuženi nikada na bilo koji način nije otkazao narudžbe poslane nakon izmjene uslova već je nastavio da dostavlja narudžbe nakon izmjene uslova plaćanja i to dana 05.04.2018 i 10.04.2018 godine (što je potvrdio i vještak u ispravci dopune nalaza i mišljenja), ali navedene narudžbe nisu obuhvaćene tužbom.

Kako je tuženi znao za izmijenu uslova plaćanja, te je slanjem narudžbenica nakon toga jasno izrazio svoju volju za sklapanje kupoprodajnog ugovora a pri tome ne izvršava obavezu plaćanja robe čiju proizvodnju je naručio (narudžbe) što je uslov preuzimanja robe odgovoran je za štetu koja je tužitelju nastala proizvodnjom iste.

Iskazima svjedoka tuženog M. A. i U. Z.-F. navedeno je da je tužitelj obustavio dalju isporuku robe prema tuženom te da je tuženi uvažavajući zadnju isporuku i sigurnosne zalihe koje je držao nakon dvije do tri sedmice, okončao proizvodnju.

Tuženi ni po ranijim uslovima a niti po izmijenjenim uslovima ne plaća robu naručenu kod tužitelja iako je narudžbama data ponuda za zaključenje ugovora jer predstavlja jednostranu izjavu volje kojom jedno određeno lice (ponudilac) drugom licu (ponuđenom) nudi zaključenje određenog ugovora pod određenim uslovima jer sadrži sve objektivno bitne sastojke nužne za nastanak ugovora. Predmetnim narudžbenicama tuženi je precizno odredio količinu, kvalitet, vrstu robe rok i datum isporuke i samu cijenu za kožne pokrajke što potvrđuje i iskaz svjedoka tuženog A. M. da je tuženi tačno znao kolika je njegova fiksna narudžba te kolika je količina robe koju mora preuzeti.

Međutim ocjenom navoda žalbe sporno je, da li je roba u visini vrijednosti utuženih računa i proizvedena kod tužitelja. Navedenu spornu činjenicu tužitelj je dokazivao putem kopije fotografije i iskazom svjedoka N. T. te e-mail prepiskom stanaka.

Prigovori tuženog u pravcu osporavanja navedenih dokaza tužitelja i to kopije fotografije robe koja je kao dokaz od strane tužitelja predložena na pripremnom ročištu nije osporeno od tuženog niti je tuženi isticao prigovore u pravcu vjerodostojnosti iste kao dokaza niti je prigovarao nakon izvođenja dokaza na glavnoj raspravi.

Tužitelj je tek u završnoj riječi prigovarao ispunjenosti obaveze od tužitelja pa prigovor tuženog u pravcu da tužitelj nije dokazao kopijom fotografije da je roba u skladištu nije osnovan, ukoliko se cijene izvedeni dokazi tužitelja i to sadržaj e- mail korespodencije stranaka kao i iskaz svjedoka N. T., da je tužitelj proizveo naručenu robu koja je uskladištena kod tužitelja za koju postoji narudžba tuženog a ista nije plaćena.

Dakle, tužitelj je promijenio uslove plaćanja radi zaštite svojih interesa u situaciji kad je dužnik insolventan ili iz drugih ozbiljnih razloga, koji ukazuju da tuženi neće moći ispuniti svoju obavezu a činjenica insolventnosti tuženog se žalbenim navodima ne dovodi u pitanje.

Osporavanje iskaza svjedoka iz osnova pristrasnosti navedenog svjedoka te prigovor da se njegovi iskazi iz ranijeg postupka u odnosu na ponovljeni postupak razlikuju ovaj sud ne prihvata osnovanim, obzirom da su takvi prigovori paušalno istaknuti bez konkretnog navođenja u čemu je ogleda ta razlika iskaza svjedoka, kojim je potvrđeno da je roba proizvedena i da se nalazi kod tužitelja.

Ocjenom sadržaja e-mailova proizilazi da je u poslovnoj saradnji ukoliko tužitelj nije mogao postupati pa narudžbama tuženog i da ne može proizvesti robu tada bi o istom obavještavao tuženog „da ne može potvrditi narudžbu“ a što nije učinio nakon prijema spornih narudžbi pa proizilazi da je ponuda tuženog prihvaćena od strane tužitelja.

Navedene narudžbe tuženi nije stornirao niti je dokazao da je raskinuo ugovor u pogledu naručene robe niti da je robu iz narudžbenica platio kao ni da mu je zbog nemogućnosti postupanja po istim tužitelj narudžbe vratio.

Avansnim načinom plaćanja, tužitelj je samo izmijenio odnosno promijenio način plaćanja ali ne i cijenu niti drugi element odnosno uslov saradnje i poslovanja, pa žalba neosnovano prigovora mogućnosti izmjene uslova bez saglasnosti Društva Audi.

Takvi žalbeni navode ne nalaze osnovanost ukoliko se cijeni način međusobne saradnje i odnosa, tužitelja i tuženog u kom odnosu tužitelj vrši isporuku robe a da je obaveza tuženog da mu za tu robu plaća cijenu jer se faktura isporučuje tuženom a ne Društvu Audi.

Pozivanje žalitelja na odredbe Bečke konvencije ne utiču na pravilnost zaključka prvostepenog suda o obavezi tuženog da tužitelju naknadi vrijednost proizvedene robe.

Odredbom člana 19. ZRSZ propisano je da je za ugovor mjerodavno pravo koje su izabrale ugovorne strane, ako tim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.

Ugovorom o poslovnoj saradnji, parnične stranke nisu ugovorile mjerodavno materijalno pravo za rješavanje sporova nastalih iz tog ugovora, pa se imaju primjeniti pravila Konvencije Ujedinjenih nacija o međunarodnoj prodaji robe iz 1980 godine – Sl.list SFRJ Međunarodni ugovori br. 10/84 (u daljem tekstu: Bečka Konvencija) koja važi u obje države. Bečka konvencija direktno se primjenjuje u slučaju kada ugovorne strane (prodavac i kupac) imaju svoja sjedišta u različitim državama ugovornicama Konvencije.

Naime u Bosni i Hercegovini se Konvencija primjenjuje nakon izvršene notifikacije o sukcesiji, prihvaćanju ili pristupanju na osnovu čl. 1. I dio, stav 4. tačka 6 Uredbe sa zakonskom snagom o preuzimanju i primjenjivanju saveznih zakona koji se u Bosni i Hercegovini primjenjuju kao republički zakoni (Sl.gl. RBIH br. 2/92) tako da i ova Konvencija čini dio pravnog sistema Bosne i Hercegovine.

Konvencija sadrži odredbe koja predstavljaju zajednička pravila o pravima, obavezama i odgovornosti prodavca i kupca iz ugovora o međunarodnoj prodaji robe, a koja se odnose na odgovornost za pretpostavljenu povredu ugovora (članovi od 71. do 73.), pravo na nadoknadu štete (članovi od 74. do 77.), pravo na kamatu (član 78.), oslobođenje stranaka od odgovornosti za povredu ugovora (članovi od 79. do 80.), dejstva raskida ugovora (članovi od 81. do 84.), obavezu čuvanja robe (članovi od 85. do 88.)

U skladu sa Konvencijom, osnovne obaveze prodavca sastoje se od isporuke robe, predaje dokumenata koji se odnose na robu i prijenos vlasništva na robu a osnovne obaveze kupca jesu isplata cijene i preuzimanje stvari.

Prema Konvenciji, kupac je dužan da isplati cijenu onog dana kada je određen ugovorom ili koji se može utvrditi na osnovu ugovora ili Konvencije, a tuženi kao kupac je preuzeo obavezu platiti cijenu avansno prije preuzimanja robe pa u takvom slučaju, prodavac može uslovljavati predaju robe ili dokumenata plaćanjem cijene a što je u skladu sa dogovorenim načinom isporuke robe u konkretnom odnosu stranaka.

Ugovor obavezuje one koji su ga zaključili i svako ponašanje dužnika suprotno dogovorenom može da predstavlja njegovo neizvršenje a neizvršenje ugovora može biti neispunjenje bilo koje ugovorne obaveze, kako na strani prodavca, tako i na strani kupca.

Kada je kupac povrijedio ugovor na način da nije izvršio prijem robe i ako izvršenje prijema ne predstavlja bitnu povredu ugovora, prodavac će dati kupcu naknadni razuman rok za prijem, a ako kupac ni u ostavljenom mu naknadnom roku ne primi robu, prodavac može u kratkom roku izjaviti da raskida ugovor.

U konkretnom slučaju je došlo do raskida ugovora kako to u iskazu potvrđuje saslušani svjedok tuženog A. M. pa tužitelj kao prodavac traži isplatu cijene robe u visini koja odgovara zbiru faktura odnosno narudžbenica u kojima je sam tuženi odredio sve bitne elemente pa i samu cijenu predmetne robe jer za tu robu nije dokazano da je tužitelj može prodati trećim licima da bi naplatio njen iznos.

Stoga pravilno prvostepeni sud izvodi zaključak, da je za tužitelja šteta nastala jer je za proizvodnju robe utrošio svoj materijal, radnu snagu i radno vrijeme. Između nastale štete tužitelju i propuštanja tuženog (neplaćanja naručene robe) postoji uzročno-posljedična veza, te je tuženi i obavezan tužitelju naknaditi štetu koju je tužitelj pretrpio, a time što je proizveo naručenu robu a za koju se nije naplatio.

Slijedom navedenog kako je osnovano potraživanje tužitelja u visini dosuđenog iznosa to tužitelj kao prodavac ima pravo na zateznu kamatu koje potpuno samostalno i ne zavisi od naknade štete niti utiče na nju. Kriterij određivanja stope zatezne kamate prema Konvenciji nisu navedeni, ona se utvrđuje prema mjerodavnim nacionalnim pravima

Tužitelj je novčanu obavezu tuženoga opredjelio na način da od tuženoga traži da mu isplati novčanu obavezu izraženu u EUR-u a Konvencija nije regulisala pitanje visine kamatne stope. (član 7. stav 2. Bečke konvencije) pa pitanja koja se tiču materije uređjene tom Konvencijom a koja nisu izričito riješena u njoj, rješavat će se po opštim načelima na kojima se ona zasniva ili bez tih načela, prema pravu mjerodavnom na osnovu pravila međunarodnog privatnog prava, a to bi značilo primjenom odredbi Zakona o rješavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja u određenim odnosima (Sl.list SFRJ br. 43/82, 72/82) koji se u Bosni i Hercegovini primjenjuje osnovom sukcesije.

Prema odredbi čl. 20 Zakona o rješavanju sukoba zakona, ako nije izabrano mjerodavno pravo i ako posebne okolnosti slučaja ne upućuju na drugo pravo, kao mjerodavno pravo za ugovor o prodaji pokretnih stvari primjenjuje se pravo mjesta gdje se u vrijeme prijema ponude nalazilo sjedište prodavca, što bi u odnosu na potraživanje zatezne kamate upućivalo na primjenu propisa Italije.

U konkretnom slučaju odluka o dosuđenju kamate je dovedena u pitanje žalbenim prigovorima jer iz obrazloženja presude se ne može zaključiti iz kojih razloga i na osnovu

kojih propisa je sud odredio rokove od kojih počinje teći zatezna kamata na iznose koje tuženi nije platio po fakturama broj 457/E, 458/E, 459/E, 693/E, 694/E i 695/E pa se u tom djelu odluka ne može preispitati a što je povreda člana 191 stav 4. ZPP-a jer nisu dati razlozi na osnovu kojeg je materijalnog prava sud odredio obavezu plaćanja zatezne kamate.

Ostale žalbene navode ovaj sud je cijenio, ali ih neće posebno obrazlagati, jer ne utiču na drugačiju odluku suda u ovoj pravnoj stvari, a u smislu člana 231.ZPP-a.

Imajući u vidu navedeno ovaj sud je cijenio da ne postoje razlozi zbog kojih se prvostepena presuda pobija, pa kako nije našao ni da postoje razlozi na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti, na osnovu odredbe člana 226. ZPP-a je odlučio da žalbu odbije kao neosnovanu i prvostepenu presudu potvrdi za dosuđeni iznos potraživanja dok je u preostalom djelu u pogledu odluke o kamatama prvostepena presuda ukinuta i predmet je u tom dijelu vraćen na ponovni postupak, na osnovu člana 227. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku.

Sud je u skladu sa odredbom iz člana 396. stav 3. ZPP-a, ukinuo odluku suda o troškovima postupka, tako što će sud u tom dijelu u ponovnom postupku donijeti konačnu odluku.

Primjenom odredbe iz člana 387. stav 1. ZPP-a zahtjev za naknadu troškova na ime sastava odgovora na žalbu je odbijen, jer po ocjeni suda ovi troškovi nisu bili neophodni radi vođenja parnice.

U ponovnom postupku sud će zakazati ročište za glavnu raspravu kako bi otklonio učinjene propuste, te nakon toga donijeti pravilnu i na zakonu zasnovanu odluku o kamata i o troškovima cjelokupnog postupka prema uspjehu u sporu.

Predsjednik vijeća
Sudija
Amela Selimović Fazlagić